

Združenie sudcov Slovenska

Bratislava, 17. októbra 2022

Vážený pán minister spravodlivosti Slovenskej republiky,

v nadväznosti na pracovnú verziu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorá bola 14. októbra 2022 doručená aj Združeniu sudcov Slovenska (ďalej len „ZSS“), chcem v prvom rade oceniť Váš zámer oddialiť v záujme vytvorenia podmienok na čo najhladšiu implementáciu tzv. novej súdnej mapy účinnosť predmetného zákona.

ZSS je ale zároveň presvedčené, že toto oddialenie bude mať zmysel iba vtedy, ak sa súčasne s ním prijímú také legislatívne zmeny, ktoré v maximálne možnej miere eliminujú riziká už platnej právnej úpravy, na ktoré dlhodobo poukazujeme a ktoré podľa nášho názoru nielen neprispievajú k dosiahnutiu cieľov, ktoré reforma tzv. súdnej mapy sleduje, ale v niektorých smeroch situáciu z pohľadu účastníka, resp. strany konania a jeho práva na súdnu ochranu zhoršia. Konkrétne navrhujeme:

čl. IV.

- **prehodnotiť kauzálnu príslušnosť v tzv. poručenskej agende vo vzťahu ku krajským súdom.** Aj vzhľadom na to, že účastníkmi konania v tomto type agendy sú často sociálne odkázané osoby, **navrhujeme ponechať túto agendu na všetkých krajských súdoch**, čím sa v prípade pojednávania odvolacieho súdu nielen znížia trovy konania, ale súčasne sa lepšie zabezpečí reálny prístup takýchto účastníkov k odvolaciemu súdu.

čl. VI.

- vzhľadom na navrhované doplnenie § 51b zákona č. 757/2004 Z. z. odsekom 4 (čl. VIII bod 2. návrhu zákona) **navrhujeme zmeniť aj § 44 zákona č. 385/2000 Z. z. tak, aby sa**

náhrada zvýšených výdavkov vzťahovala aj na prípady zmeny miesta výkonu sudcu zo sídla súdu na pracovisko a naopak.

- **takúto náhradu zvýšených výdavkov navrhujeme poskytnúť aj administratívne mu aparátu.**

čl. VII.

- problémom okresných súdov v Bratislave nie je ich nedostatočná špecializácia, ale dlhodobé personálne poddimenzovanie, najmä pokiaľ ide o Okresný súd Bratislava I. Zriadenie mestských súdov v Bratislave v aktuálne schválenej podobe túto situáciu nijak nerieši a bez personálneho doplnenia povedie k tomu, že z pohľadu rýchlosti konania sa dnes neakceptovateľný stav, najmä na Okresnom súde Bratislava I., v priebehu (rádovo niekoľkých) mesiacov preniesie na mestské súdy, osobitne Mestský súd Bratislava I a Mestský súd Bratislava IV. Navyše, keďže v Bratislave zostáva zachovaných päť okresných prokuratúr, v prípade Mestského súdu Bratislava I tiež reálne hrozí, že prokuratúra nedokáže zabezpečiť účasť prokurátorov príslušnej okresnej prokuratúry na všetkých nariadených hlavných pojednávaniach a verejných zasadnutiach, čo v konečnom dôsledku povedie k zbytočným prietahom v konaní (toto riziko je dané aj v prípade Mestského súdu v Košiciach).

- so zreteľom na uvedené považujeme náklady a úsilie, ktoré budú musieť byť vynaložené v súvislosti so zriadením mestských súdov v Bratislave, za bezprecedentné mrhanie materiálnymi a personálnymi kapacitami, ktoré nepovedie k reálnemu naplneniu cieľov reformy, **a navrhujeme ponechať v Bratislava *status quo*, pri súčasnom personálnom doplnení najmä Okresného súdu Bratislava I., zavedení kauzálnej príslušnosti vo vzťahu k obchodným sporom a výhľadovo – po vykonaní adekvátnej analýzy – prehodnotení kauzálnej príslušnosti prvostupňových súdov v Bratislave.**

čl. VIII.

- vzhľadom na to, že zabezpečiť požadovanú špecializáciu dokáže aj jeden sudca/senát a pre zabezpečenie pridelenia vecí náhodným výberom podľa § 51 ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z., ktorý sa nemení, stačia dvaja sudcovia/senáty, **navrhujeme zmeniť § 51b ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. tak, že na zavedenie obvodového systému bude stačiť, ak sú na vybavovanie tej-ktorej hlavnej súdnej agendy rozvrhom práce výlučne určení aspoň dvaja samosudcovia/senáty.** Uvedené sa dotkne predovšetkým už zmieňovanej

tzv. poručenskej agendy, ale aj trestnej agendy, čím sa znížia náklady konania nielen účastníkov, resp. strán konania, ale aj štátu (najmä pokiaľ ide o dochádzanie prokurátorov, obhajcov *ex officio*, pracovníkov sociálnej kurately, svedkov, znalcov a pod.), ale sa zároveň lepšie zabezpečí prístup k súdu pre príjmovovo najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva.

- so zreteľom na avizovaný zámer získať finančné prostriedky na navýšenie počtov odborného justičného personálu, **navrhujeme zakotviť priamo v zákone obligatórne zloženie súdneho oddelenia tak, že každý sudca bude mať prideleného vyššieho súdneho úradníka.**

Čl. XI.

- pokiaľ má zriadenie správnych súdov prispieť k dosiahnutiu vytýčených cieľov – zvýšenie špecializácie sudcov a odborného justičného personálu a tým aj efektivity súdneho konania – je podľa nášho názoru nevyhnutným predpokladom to, aby zriadenie týchto súdov bolo nastavené tak, aby v čo najväčšej miere motivovalo sudcov správnych kolégií krajských súdov stať sa sudcami správnych súdov, čím sa zároveň zabezpečí kontinuita rozhodovania v tejto agende. V opačnom prípade nastane obdobná situácia, ako v prípade zriadenia Najvyššieho správneho súdu SR, keď významná časť sudcov správneho kolégia Najvyššieho súdu SR sa musela re-špecializovať na inú agendu a sudcami Najvyššieho správneho súdu SR, ktorý doposiaľ nie je personálne plne stabilizovaný, sa stali aj sudcovia bez akejkoľvek predchádzajúcej skúsenosti s vybavovaním agendy správneho súdnictva. Aj v tomto prípade došlo, podľa nášho názoru, k zbytočnému plytvaniu nielen finančnými prostriedkami, ale najmä personálnymi kapacitami, ktoré si Slovensko nemôže dovoliť.

- vzhľadom na uvedené, ako aj so zreteľom na konkrétne podnety členov ZSS, ktorí vybavujú správnu agendu, navrhujeme zmeniť právnu úpravu tak:

(i) aby sa sudcovia správnych kolégií krajských súdov, ktorí v určenej lehote oznámia, že sa chcú stať sudcami správnych súdov, týmito stali *ex lege*, pri zachovaní funkcie predsedu senátu. Vzhľadom na to, že ide o jednorazové zákonné opatrenie, ktoré je dôsledkom zmeny súdnej sústavy a ktorého cieľom je zabezpečiť riadny výkon správneho súdnictva, nejde podľa nášho názoru o pridelenie, resp. preloženie sudcu podľa čl. 141a ods. 6 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky. V prípade sudcov krajských súdov, ktorých prevažujúci obsah rozhodovacej agendy netvorí agenda správneho súdnictva, a sudcov okresných súdov navrhujeme, aby títo boli na správne sudy

preložení v súlade s dnes účinnou úpravou preloženia na súd toho istého, príp. vyššieho stupňa, a nesudcovia v rámci štandardného výberového konania.

(ii) aby sa v sídlach krajských súdov, v ktorých nevzniknú správne súdy, vytvorili ich pracoviská s tým, že zmeniť miesto výkonu sudcu správneho súdu bude možné tiež len s jeho súhlasom. Okrem toho, že ide o motivačné opatrenie, zároveň sa pri znížených nákladoch zabezpečí právo na prístup k súdu účastníkom konania najmä v tzv. sociálnych veciach, ktorí z veľkej časti pochádzajú z príjmovovo najzraniteľnejších skupín obyvateľstva.

(iii) aby bol prechod výkonu súdnictva na správne súdy zákonným (jednorazovým) dôvodom na prerozdelenie všetkých vecí medzi sudcov správnych súdov, a to v súlade so zásadou rovnomernej zaťažnosti sudcov.

(iv) aby bola zavedená osobitná náhrada zvýšených nákladov spojených s obsadením miesta na správnom súde tak pre sudcov, ako aj pre administratívu.

- vzhľadom na vyššie navrhovaný spôsob personálneho obsadenia správnych súdov, ako aj na skutočnosť, že Najvyšší správny súd SR nie je stále personálne plne obsadený, navrhujeme vytvoriť dodatočnú zákonnú možnosť aj pre sudcov, ktorí boli k 31. júlu 2021 sudcami správneho kolégia Najvyššieho súdu SR, aby v určenej lehote oznámili, že sa chcú stať sudcami Najvyššieho správneho súdu SR s tým, že sa nimi k určenému dátumu stanú *ex lege*.

S pozdravom

František M o z n e r, v. r.
prezident ZSS

Vážený pán
Viliam K a r a s
minister spravodlivosti
Slovenskej republiky